

ANDONI DEUNA BIZKAITARRA?

JATORRIZ

Padua'ko Andoni deunak Euskalerrria'gaz zer-ikusi bereziak daukaz eta batzuk ba-diñoie odolez be, zerbait beintzat euskalduna -zala.

Portugal-darra zan jaiotzaz, baiña bere amaren ama euskalduna ei zan.

Pio XII'ak egin eban Portugal'eko zaindari eta Eleizako Irakasle.

IZLARIA

Bere berbaldiak eta irakatsiak adimenbako piztiak be entzuten ei ebezan.

LORETXUAK idaztarian edesten danez, bein baten Rimini'n egoala, ango ziñausle edo «hereje»ak egizko sinismenaren argitara ta onoinenaren ontasun-bidera biurtu gura ebazan, baiña ez eustsoen entzuten.

Orduan, goi-argi ta indarrez, ibai ta itxaso-ertzetan jesarrita, asi ei zan esaten: Ibai, erreka ta itxasoko arraiñok entzun: ziñausle gaiztoak entzun gura ez daben ezkerria, zuok entzuk egizue Jainkoaren berbea».

Eta arraiñak ugari urreratu jakozan entzuteko.

* *

FERNANDO ALA ANDONI?

Juan Iñiguez de Ibarra'ek bere *CRÓNICA GENERAL ESPAÑOLA*»

liburuan diñonez, «Aldi areitan Padua'ko Andoni, Anaidi Txikiko santua, Portugal Erreñuko Lisboa'koa jaiotzaz, Bateo-izenez Fernando, San Agustín'en Kanonikuen Lagundi'ra sartu zan, baiña Anai Txiki batzuk Marruekos'en martiri egin zirala entzun eban eta Frantzisko Deunaren lekaide-jantzia artzea erabagi eban bere nagusiarren baimena eskatuta.

San Antonio'ri eskiñita egoan lekaidetxe batera sartu zan. Laster asi zan jentea bere billa etortzen eta iñork aurkitu ez egian, apaltasunez, praille guztiai, Andoni izenez deitzeko eskatu eutsen».

EUSKALERRIAN

Bere lenengo alatza, miraria, Prantzia'ko Tolosa'n egin eban.

Gero Naparroa'ko Iruña'ra (orain Pamplona esaten jako), Gipuzkoa'ko Donostia'ra eta inguruetara etorri zan.

Euskalerrian katolikuen fedetik aldentuta bizi ziran asko biurtu ta benetako federa ekarri zituan.

Isil-isilik igaro zan gizon doatsu au Bizkai'tik eta bere amama, Albina etxeko andrea, Sukarrieta errikoa zan lez, bere senideak maitekero ikertu zi tuan.

* * *

IZARO UGARTEAN

Izaro ugarteko Frantzisko'tarren lekaide-etxean be egon zan. Lekaide-etxe au ugartean, itxaso barruan, egoan, Bermeo ta Mundaka'ren alboan.

Egun batzuk egin zituan an eta Jaungoikoaren izenean, itsu, mutua, erren, elbarri, eskumots eta beste gaiso asko osatu zituan, mirari ugari ta aundiak egiñez.

LETONA'k

BILLA

.eure billa nabil.
Munduko edertasunak bei tuta gero
Itxi begiak.
Izan leiteke olan obeto ikusi
jan bikañena.

iiza antza gaztiak
rereganatzen gaitu
rañia orixe bakarrik ezta gauza asko.
ioguan daukoz gauza ikusi eziñak:
rarru garrantzi, ondasun,
naitetasuna, bai dira obiak.

*

Geure gogo ileziña, mundu onetan,
Aragizko ontzian aurkitzen da.
Inguratzen gaituzan gauza guztiak,
Gogo begietan dira ikurrak.
Bide ertzetan dagozan lora oriak
Jauna, urre gorritzko txindiak,
Sakabanatzen dozuz geure onetan,
Zeure bezuzak dira, ene Jauna.

* * *

Emetik igaro da...
dana jantzita bere edertasunez geratu
da.

Zeure txistuaz deitu
Artzain On orrek. Biztu ta alai benetan,
Usain ederrez, Zeure atzian gaituzuz
ariñetan.
Zeureganantza nua, gabaz ta egunez
¿Noiz ikusiko zaitut?
Aurrera, beti aurrera lañetan...
Iñok pez ikusten enaunian
Aurkituko zaitut, ene Jauna!

UTARSUS